ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання земель автомобільного транспорту і дорожнього господарства та розвитку мережі автомобільних доріг»

1. Мета

Метою проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання земель автомобільного транспорту і дорожнього господарства та розвитку мережі автомобільних доріг» (далі – проєкт Закону) є законодавче визначення охоронних та резервних зон автомобільних доріг загального користування, в тому числі визначення меж охоронних зон, порядку резервування земель з метою нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг, а також встановлення заборон на певні види діяльності у межах смуги відведення автомобільної дороги загального користування.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт Закону розроблено для розв’язання проблем, визначених розділом «Інноваційний розвиток транспортної галузі та глобальні інвестиційні проекти» Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430-р. Однією з таких проблем є недосконалість механізму законодавчого врегулювання питання відведення земельних ділянок для будівництва та експлуатації об’єктів транспортної інфраструктури та технологічних обмежень для забудови навколишньої території.

Указане обумовлює необхідність впорядкування правових норм щодо визначення режиму земель дорожнього господарства, охоронних та резервних зон автомобільних доріг загального користування, розробки відповідної документації, встановлення охоронних зон та порядку прийняття рішення по встановленню резервних зон автомобільних доріг загального користування.

Необхідно виокремити питання, пов’язане з припиненням права власності на нерухоме майно у зв’язку з викупом для суспільних потреб земельної ділянки, на якій воно розміщене. Чинний механізм припиненням права власності на нерухоме майно за згодою власника є ускладненим та недієвим в умовах нагальної необхідності побудови нових автомобільних доріг державного значення.

З метою правового врегулювання зазначених питань, встановлення обмежень у землекористуванні, пов’язаних з встановленням охоронних та резервних зон необхідно прийняти проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання земель автомобільного транспорту і дорожнього господарства та розвитку мережі автомобільних доріг».

3. Основні положення проекту акта

Проєктом Закону пропонується розмежувати землі автомобільного транспорту та земля дорожнього господарства, законодавчо визначити поняття

охоронних та резервних зон автомобільних доріг загального користування, встановити межі охоронних зон, порядок резервування земель з метою нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг, заборони на певні види діяльності у межах смуги відведення автомобільної дороги загального користування, а також в охоронних та резервних зон автомобільних доріг загального користування.

З метою спрощення порядку припиненням права власності на нерухоме майно у зв'язку з викупом для суспільних потреб земельної ділянки, на якій воно розміщене, який на сьогодні є занадто ускладненим та недієвим, проектом Закону пропонується внести зміну у статтею 351 Цивільного кодексу України щодо скасування необхідності отримання згоди власника житлового будинку, іншої будівлі, споруди, багаторічних насаджень у разі припиненням права власності на нерухоме майно у зв'язку з викупом земельної ділянки, на якій воно розміщене, для суспільних потреб.

4. Правові аспекти

Цивільний кодекс України,

Земельний кодекс України,

Закон України «Про автомобільні дороги»,

Закон України «Про транспорт»,

Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430-р.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація запропонованих положень проєкту не потребуватиме виділення додаткових коштів з державного чи місцевого бюджетів, оскільки вартість викупної ціни земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені для цілей нового будівництва, капітального ремонту, реконструкції та обслуговування автомобільних доріг загального користування, вже враховано у відповідних проектно-кошторисних документаціях до відповідних об'єктів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Консультації із заінтересованими сторонами будуть проводитися шляхом оприлюднення зазначеного законопроєкту та аналізу регуляторного впливу на офіційному вебсайті Агентства відновлення.

Водночас, проєкт Закону не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної. Проєкт Закону не потребує погодження із уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Уповноваженим Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських

організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проєкті Закону відсутні положень, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Проєкт Закону за предметом правового регулювання не матиме вплив на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, інші суспільні відносини.

Водночас, прийняття проєкту Закону забезпечить ефективне виконання вимог Закону України «Про автомобільні дороги», що дасть змогу прискорити розвиток мережі автомобільних доріг та поліпшити їх транспортно-експлуатаційний стан, сприятиме соціально-економічному розвитку країни, підвищенню конкурентоспроможності мережі автомобільних доріг для збільшення обсягу транзитних перевезень і туристичних поїздок, забезпечення розвитку мережі автомобільних доріг у кожному регіоні відповідно до темпів зростання кількості транспортних засобів, а також поліпшить соціальноекономічні показники, пов'язані з підвищенням рівня утримання, зручності та безпеки руху. Проєкт Закону матиме вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін, інформація про який відображена у таблиці

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Створення умов для ефективного розвитку, покращення стану мережі автомобільних доріг загального користування	Реалізація проекту забезпечить збереження діючої мережі автомобільних доріг загального користування від впливу господарської діяльності, яка негативно впливатиме на стан автомобільних доріг загального користування, а також дозволить створити ефективний механізм

		розвитку мережі автомобільних доріг загального користування.
Суспільство	Сприяння економічному розвитку, що полягає в поліпшенні соціально-економічних показників, пов'язаних з розвитком дорожньої галузі.	Реалізація проекту створить умови для ефективного розвитку дорожньої галузі, що матиме позитивний соціально - економічний ефект на розвиток регіонів, а саме, підвищення інвестиційної привабливості регіону, що призведе до збільшення робочих місць, технологічної модернізації промислових та сільськогосподарських підприємств, а також позитивного соціального ефекту.
Користувачі автомобільних доріг загального користування	Забезпечення розвитку мережі автомобільних доріг та поліпшення їх транспортно-експлуатаційного стану, підвищення рівня безпеки руху.	Розвиток та приведення мережі автомобільних доріг загального користування у відповідність до сучасних вимог, забезпечення утримання автомобільних доріг за встановленими для них будівельними нормами, державними стандартами і нормами.

Голова Державного агентства
відновлення та розвитку
інфраструктури України Іван ФЕДОРОВ

«____» _____ 202_ р.